

UUTISET | TALOUS

Eduskunnassa muhii miljardikaappaus

Eduskunnassa on käsittelyssä lakiesitys, joka siirtäisi jättisumman yritysten rahaa eläkeyhtiöiden pääomiin.

Eläkeyhtiöillä on paljon rahaa ja paljon valtaa. MATTI MATIKAINEN / TUOMAS PIETINEN

Juha Ristamäki
juha.ristamaki@iltalehti.fi
Lauantai 7.4.2012 klo 13:47

Kyseessä on hallituksen esitys "eläkelaitosten vakavaraisuutta koskevien säännösten muuttamiseksi". Esitys on tällä hetkellä valiokunnissa lausuntokierroksella.

Esitys on jatkoa ns. poikkeuslaille, jonka eduskunta säati vuonna 2008. Tuo laki säädettiin, koska finanssikriisi oli romahduttanut osakkeiden arvon ja sitä myötä eläkeyhtiöiden vakavaraisuuden.

Poikkeuslaki on vuoden lopussa tulossa tiensä päähän, joten eläkeyhtiöissä on keksitty uusi tapa vahvistaa yhtiöiden riskipääomia.

Sosiaali- ja terveysministeriön ja hallituksen tuella eläkeyhtiöt aikovat kaapata pääomiinsa huimat määrät yrityksiltä kerättyä rahaa.

Miljardipotti

Kyse on niin sanotusta tasoitusvastuusta. Se on yhteinen potti, johon eläkeyhtiöt ovat keränneet yrityksiltä ja työntekijöiltä rahaa mm. työkyvyttömyyseläkkeiden maksua varten.

Tämä potti on paisunut arviolta jo yli kolmen miljardin euron suuruiseksi. Yrityksiltä ja niiden työntekijöiltä on kerätty suuria summia liikaa erityisesti työkyvyttömyysmaksuja.

Näistä pääosin pieniltä ja keskisuurilta yrityksiltä liikaa perityistä maksuista kohuttiin jo vuonna 2005.

Silloin eläkeyhtiöt lupasivat palauttaa yrityksille rahaa.

Palautusten määrää yrityksille kasvatettiin, mutta samaan aikaan nostettiin yrityksiltä kerättävää työkyvyttömyysmaksua. Lopputulos on, että kerätty potti on vain kasvanut.

Eläkelaitosten ja hallituksen ajatus on nyt, että tuo potti sidottaisiin turvaamaan eläkeyhtiöiden sijoitusriskiä.

Eläkeyhtiöt siis siirtäisivät asiakkailtaan keräämät ylimääräiset rahat omiin pääomiinsa.

Ne yhdistettäisiin jo olemassaoleviin sijoitustoiminnan riskejä torjuviin pääomiin. Eläkeyhtiöiden käyttöön syntyisi näin uusi, vielä isompi kukkaro, vakavaraisuuspuskuri.

"Kyllä tuota puhallukseksi voi kutsua"

Onko tässä kyse yritysten rahojen puhaltamisesta?

Timo Lindholm, varatoimitusjohtaja, Suomen Yrittäjät

– Pk-yrityksiltä kerättyjen maksujen määrä on noin 1,6 miljardia euroa.

Työkyvyttömyysmaksuista on annettu maksualennusta vuoden 2005 jälkeen, mutta ne eivät ole vähentäneet kerättyä pottia. Suomen Yrittäjien tavoite on, että ko. maksua alentamalla se osa pääomista, jotka eivät kulu työkyvyttömyysmenoihin, vähenee.

Pirkko Ruohonen-Lerner (ps), eduskuntaryhmän puheenjohtaja

– Rahat eivät missään nimessä kuulu työeläkeyhtiöille, eikä niitä tule sotkea yhtiöiden vakavaraisuuspääomaan. Liikaa kerätyt varat tulisi palauttaa pk-yrityksille... Näin ei tehty – varmaankin siksi, että järjestelmää kontrolloivat työeläkeyhtiöt panivat vastaan.

Heli Backman, johtaja, sosiaali- ja terveysministeriö

– Tästä (puhalluksesta) ei ole kyse... Tarkoitus on vahvistaa työeläkelaitosten riskinkantokykyä tehostamalla nykyisten riskipuskureiden käyttöä. Sijoitustuottojen avulla hillitään työeläkemaksuihin kohdistuvaa nousupainetta.

Juha Rehula (kesk.), kansanedustaja, sosiaali- ja terveysvaliokunnan pj.

– Tämä on jatkumoa poikkeuslaille... Se, miksi esitys nyt on tämä, pitää kysyä esityksen tehneiltä. "Puhallusta" en pidä mahdollisena.

Olli Pusa, sosiaaliturvapolitiikan dosentti, vakuutusmatemaatikko

– Kyllä tuota puhallukseksi voi kutsua. Pienyryyksiltä on kerätty varausta 1 600 miljoonaa, vaikka tarve olisi ehkä 200 miljoonaa. Loppu pitäisi palauttaa. Ei ole edes selvää, onko osakesijoitusten kasvattaminen hyvä keino parantaa eläkkeiden rahoitusta. Jos sitä halutaan, se voitaisiin toteuttaa toisenlaisillakin keinoilla ilman pienyritysten rahojen puhaltamista.

JUHA RISTAMÄKI

juha.ristamaki@iltalehti.fi
